

LEGAL ALERT 18/08/2025

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2025 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw¹

W przyjętej przez Sejm w dniu 5.08.2025 r. ustawie, poza licznymi zmianami w Kodeksie postępowania cywilnego, zostały przewidziane modyfikacje w przepisach Kodeksu cywilnego (k.c.).

Modyfikacje k.c. mają na celu doprecyzowanie statusu jednoosobowych przedsiębiorców zawierających umowy w kontekście stosowania przepisów o ochronie konsumentów.

Obecny stan prawny

Na gruncie aktualnego stanu prawnego przepisy dotyczące konsumenta, zawarte w art. 385¹-385³ k.c. stosuje się do osoby fizycznej zawierającej umowę bezpośrednio związaną z jej działalnością gospodarczą, gdy z treści tej umowy wynika, że nie posiada ona dla niej charakteru zawodowego, wynikającego w szczególności z przedmiotu wykonywanej przez nią działalności gospodarczej, udostępnionego na podstawie przepisów o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. O możliwości zastosowania przepisów dotyczących ochrony konsumenta decyduje zatem treść umowy. Zgodnie z literalną wykładnią przepisu, jeśli umowa zawarta jest przez przedsiębiorców, z czego jedną ze stron jest osoba fizyczna, dla której umowa nie ma charakteru zawodowego, przepisy dotyczące konsumenta będą miały zastosowanie wyłącznie jeżeli brak charakteru zawodowego wynika z treści umowy. Jeśli z umowy wynika, że dla obu stron ma ona charakter zawodowy, a także w przypadku, gdy z umowy w ogóle nie wynika czy ma ona charakter zawodowy czy nie, przepisy dotyczące konsumenta nie znajdą zastosowania.

Zmiany wprowadzane w ramach nowelizacji

Nowelizacja k.c. wprowadzi zmianę właśnie dla tego ostatniego przypadku. Zgodnie z nowym brzmieniem przepisów, jeżeli z treści umowy, która ma być zawarta, nie wynika, czy posiada ona charakter zawodowy dla osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą,

¹ [https://orka.sejm.gov.pl/opinie10.nsf/nazwa/1304_u/\\$file/1304_u.pdf](https://orka.sejm.gov.pl/opinie10.nsf/nazwa/1304_u/$file/1304_u.pdf) (dalej: Ustawa)

osoba ta najpóźniej w chwili zawarcia umowy może złożyć oświadczenie, że umowa posiada dla niej charakter zawodowy albo że nie posiada takiego charakteru. Druga strona umowy nie może jednak uzależnić zawarcia umowy od złożenia takiego oświadczenia.

W konsekwencji, jeśli przedsiębiorca będący osobą fizyczną będzie chciał zagwarantować sobie możliwość skorzystania z uprawnień przewidzianych dla konsumenta, będzie mógł to uczynić poprzez złożenie stosownego oświadczenia o braku charakteru zawodowego umowy. Skoro zaś do złożenia oświadczenia musi dojść najpóźniej w chwili zawarcia umowy, to złożenie stosownego oświadczenia może istotnie ograniczyć ryzyko rozbieżności interpretacji oświadczeń woli zawartych w umowie.

Regulacja o możliwości złożenia oświadczenia o charakterze umowy zostanie wprowadzona w art. 385⁵ k.c., art. 556⁴ k.c. i art. 556⁵ k.c. Oznacza to, że znajdzie ona zastosowanie do przepisów dotyczących niedozwolonych postanowień umownych oraz rękojmi za wady.

Analogiczna regulacja zostanie wprowadzona w ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (ustawa o prawach konsumenta). Zastanie ona dodana jako §2 do art. 7aa. W konsekwencji będzie miała zastosowanie do rozdziałów 4, 5a i 5b tej ustawy. W związku z tym osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą będzie mogła złożyć oświadczenia co do charakteru zawieranej umowy w przypadku umów zawieranych na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa, umów dotyczących usług finansowych zawieranych na odległość oraz umów zobowiązujących do przeniesienia własności towaru na taką osobę fizyczną.

Wejście w życie i zakres stosowania nowych przepisów

Nowelizacja k.c. i ustawy o prawach konsumenta wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia. Do umów zawartych przed dniem wejścia w życie tych przepisów będzie należało stosować przepisy obowiązujące przed dniem wejścia w życie nowelizacji.

Data ogłoszenia nie jest jeszcze znana. Ustawa w dniu 6.08.2025 r. została przekazana Prezydentowi RP do podpisu.